

دیکرسولویوم دندروتیکیوم و گزارش شرح حال اولین موارد آلودگی انسانی در ایران*

دکتر عبدالکریم شهرابی**

داده شدند [۳] و هرسه روزیکبار آزمایش مذفووع بطریقه تامن و فرمل اتر برای آنها انجام شد. همگی موارد جزدومورد بیمار، در آزمایش اول پس از رژیم بدون جگر منفی شدند. لکن دفعه تخم دیکرسولویوم در ۲ فرد مبتلا تحت رژیم بدون جگر برای تمام مدت ادامه یافت. نتیجه معاینات بالینی و آزمایشات خون و مذفووع بیماران بشرح زیر میباشد.

بیمار اول:

خانمی است ۱۸ ساله برجکار و خانه‌دار، اهل امیرآباد شهرسوار، ازدواج نکرده و پدر و مادر و خواهر و برادرش سالم هستند.

ذاراحتی‌های بیمار از دل درد سرد درد نفع و ترش کردن غذا در دشکم یکسان است ادامه دارد و بدشانه‌ها تیرمیکشید و با خوردن غذا معمولاً شدیده میشود و گاهی تهوع و استفراغ عارض بیمار میگردد. وضع خواب جالب نیست و گاهی از خواب میپردازد و هذیان میگوید. سابقه کهیر را در سه هفته قبل ذکر میکند. سال قبل نیز کهیر داشته که شمراه با تپ و درد پهلو بوده است. در دشکم گاهی بیمار را از خواب بیدار میکند.

در معایناتی که ازوی بعمل آمد اپیگاستر در لمس دردناک بود و نکته دیگری بدبست نیامد.

تجسسات آزمایشگاهی:

آزمایشات مذفووع بروش تلمن و فرمی اتر تحت رژیم بدون جگر این نتایج را نشان داد:

مقدمه: دیکرسولویوم دندروتیکیوم که نام دیگر آن دیکرسولویوم لانسولاتوم میباشد ترمه‌اتود کوچکی است بطول ۵ تا ۱۵ میلیمتر و عرض ۱/۵ تا ۲ میلیمتر که معمولاً انگل مجاري صفر اوی دامها بخصوص بز و گوسفند است. آلودگی اتفاقی انسان باین انگل در مناطقی که دامداری رواج دارد گزارش شده است. این کرم برای اولین بار [۱] توسط Rudolphi در سال ۱۸۰۳ گزارش گردیده و بعد آلودگی باین کرم در کشورهای واقع درقاره‌های مختلف دیده شد.

تاریخ این مطالعه آلودگی انسان به دیکرسولویوم از ایران گزارش نشده بود و مقاله حاضر درباره دو مورد عفونت انسانی است که برای اولین بار از ایران گزارش میشود.

روش کار: مطالعه در مال ۱۳۴۶ در منطقه ساحلی بحر خزر انجام شده و منظور اصلی بررسی عفونتهاي روده‌اي انسان بوده است که در ضمن آن پس از تعیین قراء برای مطالعه از ۳۰٪ افراد دهات آزمایش مذفووع بروش مستقیم MIF ویلس- تلمن فاست. فرمل اثر بعمل آمد.

لازم بذکر است که آلودگی دامها به ترماتودهای کبدی در این منطقه ۱۲٪ گزارش شده است [۲].

در عده زیادی از افراد تخم دیکرسولویوم مشاهد گردید و این عده تحت نظر بارزیم بدون جگر بمدت سه هفته قرار

* این بررسی با استفاده از اعتمادات دانشکده بهداشت و انتیتو تحقیقات به اندی دانشگاه تهران (طرح تحقیقاتی ۶۳۱۰۰۱)

وزارت بهداری و سازمان بن‌نامه) انجام گرفته است

** گروه ایدمیولوزی پاتوبیولوزی - دانشگاه تهران - صندوق پستی ۱۳۱۰ - تهران

۱- آزمایش مدفع

نوع آسودگی	دیکروسوالیوم دندربیتیکوم	کرم قلابدار	اسکارپس	تریکوسفال	تریکوسٹرا نوبلوس	استرا کورالیس	رژیم بدون جمیر
تاریخ							
۴۴/۴/۱۰	×	×	—	×	×	—	—
۴۴/۴/۱۵	×	×	×	×	—	—	۵ روز
۴۴/۴/۱۲	×	×	×	×	—	—	۱۵ روز
۴۴/۵/۷	×	×	×	×	—	—	۲۸ روز
۴۴/۶/۱۱	×	×	—	×	—	—	۶۳ روز
۴۴/۹/۱۲	×	×	—	—	—	—	۱۵۵ روز
۴۴/۱۰/۱۸	×	×	—	—	—	—	۱۶۳ روز
۴۴/۱۱/۱۳	×	×	—	—	—	—	۱۸۸ روز
۴۵/۲/۵	×	×	—	—	—	—	۲۷۰ روز

۲- آزمایش خون

عنصر خونی	هموگلوبین	هموگلوبولین	هنا توکریت	تعداد گلبول	تعداد گلبول سفیدریاکسی‌سی	نوتروفل	لتفوستیت	منوستیت	آلوزینوفیل	بازوفیل
تاریخ										
۴۴/۴/۱۰	۷۰	۷۰	۴۰	۴۸۲۰۰۰	۹۶۰۰	۵۷	۲۳	۹	۱۱	۰
۴۴/۱۱/۵	۷۳	۷۳	۴۲	۴۶۰۰۰	۷۲۰۰	۵۲	۳۶	۵	۱۷	۰
۴۵/۲/۵	۷۱	۷۱	۴۴	۴۸۶۰۰۰	۸۰۰۰	۴۳	۴۰	۶	۱۱	۰

میرسد احساس سنجکنی بعد از غذا بعلت نفخ باشد.

از خستگی زودرس و نفس تنگی کوششی شکایت دارد.
در معایناتی که ازوی بعمل آمد شکم در لمس دردناک بود
و نفخ واضح داشت لکن نکته دیگری بدست نیامد.

تجسسات آزمایشگاهی:

آزمایش مذکوع بروش تلمن و فرمل اثر تحت رژیم بدون
جگر نتایج زیر را نشان داد:

بیمار دوم:

خانمی است ۲۵ ساله چایکار و خانه دار، اهل دشت جلم
دارای قیافه ای نسبتاً لاغر زردرنگ و حاکمی از کم خونی،
مخاطها کم رنگ و زبان مختصری دیپایه است. ضعیف و کم توان
بنظر میرسد. ناراحتی های بیمار دردهای مبهوم شکمی است و
گاهی احساس سنجکنی در شکم که بقول خودش بعلت هضم
نکردن غذا است. بیمار اغلب بعد از غذا نفخ میکند و بنظر

۱- آزمایش مدفع

نوع تخم کرم	دیکروسوالیوم دندربیتیکوم	کرم قلابدار	اسکارپس	تریکوسفال	تریکوسٹرا نوبلوس	همینواپس نانا	رژیم بدون جمیر
تاریخ							
۴۴/۴/۱۰	×	×	×	×	×	—	۷ روز
۴۴/۱۰/۲۴	×	×	×	×	—	—	۱۸ روز
۴۴/۱۱/۲۲	×	×	×	—	—	—	۴۶ روز

۲- آزمایش خون:

تاریخ	عنصر خونی	هموگلوبین	٪	های توکریت	دریک سی سی	گلبول قرمز	دریک سی سی	گلبول سفید	لتفو سیت	منو سیت	اوزینو فیل	بازو فیل
۴۴/۱۰/۲۴	۶۱	۳۷		۴۰۳۰۰۰۰	۱۱۴۰۰	۵۷	۲۹	۵	۹	-		

اختلالات گوارشی برای مدت طولانی وجود داشته است.

۳- برای تمام مراجعین که بعل اختلالات گوارشی و دردهای شکمی به طبیب مراجعه میکنند، حتی التقدیر بایستی یک آزمایش مدفوع بطریقه فرمول اتر انجام داد.
خلاصه:

ضمن بررسی عفونتهای روده‌ای درسواحل بحر خزر دو مورد آلودگی انسانی بدیکروسو لیوم مشاهده گردید. تشخیص این بیماران با آزمایشات مکرر مدفوع تحت رژیم بدون جگر مسجل گردیده عوارض بالینی هردو بیمار شامل دردهای مبهم شکمی و ختلالات گوارشی بصورت نفخ و سوء هاضمه بود. اوزینوفیلی دریک بیمار ۹% و دردیگری ۱۱% نا ۱۷% بود.

بحث و نتیجه:

۱- از آنجاکه آزمایش مدفوع بطریقه فرمول اتر تمام تخم کرمه‌ها و کیست تک یاخته‌های موجود در مدفوع را نشان میدهد و درواقع آزمایش انتخابی برای انگل‌های روده‌ایست توصیه میشود که در تمام آزمایشگاه‌های کشور این روش آزمایش مدفوع بعنوان روش معمول و روزانه آزمایشگاه منظور گردد. در غیر اینصورت عده زیادی ازانگلها بخصوص گروه ترماتودها تشخیص داده نمیشوند.

۲- چنانکه از جدولهای آزمایش مدفوع پیداست آلودگی بدیکروسو لیوم دندریتیکوم خالص نبوده و همراه با عفونت سایر انگلها است بنابراین تفکیک علائم بالینی از یکدیگر و نسبت دادن علائم بالینی مشخص بدیکروسو لیاز کار ساده‌ای نیست. لکن در هر دو مورد از آلودگی دردهای مبهم شکمی و

Summary

Report of the first human cases of infestation with *Dicrocoelium dendriticum* in Iran.

An investigation about intestinal helminths was carried out in Central Coastal Region of the Caspian Sea.

Two cases of human infestation with *Dicrocoelium dendriticum* were diagnosed; The method of diagnosis was, stool examination under liver free diet, by the technics of *Teleman* and *Formal ether* concentration.

The clinical symptoms were digestive disorders, like dyspepsia, and vague abdominal pain and the laboratory results showed ova of *Dicrocoelium dendriticum* and eosinophilia ۹-۱۷ per cent.

REFERENCES

- 1- Faust, E G. and Russell. P.F., « Clinical Parasitology », 593, 7th edition, London, Henry Kimpton. 1964.
- 2- Sabokbar., R., J. of School of Med. (Tehran University., Iran)., 3: 251, 1959.
- 3- Sohrabi, A., Amini, F. Fatehi, N., « Abstracts of 8th Int. Cong. of trop. Med. & Mal. » 115, Tehran, Iran, Sept. 1968.